

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ¹

[Salutation]

1.1 Παυλος, αποστολος Ιησου Χριστου δια θεληματος Θεου, τοις ἁγιοις τοις ουσιν εν Εφεσω, και πιστοις εν Χριστω Ιησου: 2 Χαρις υμιν και ειρηνη απο Θεου Πατρος ἡμων και Κυριου Ιησου Χριστου.

[Some concentrated theology]

[A paeon of doctrinal praise]

1.3 Ευλογητος ὁ Θεος και Πατηρ του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, ὁ ευλογησας ἡμας² εν παση ευλογια πνευματικη εν τοις επουρανοις εν Χριστω· 4 καθως εξελεξατο ἡμας εν αυτω προ καταβολης κοσμου, ειναι ἡμας ἁγιοις και αμωμους κατενωπιον αυτου, εν αγαπη, 5 προορισας ἡμας εις υιοθεσιαν δια Ιησου Χριστου, εις αυτον, κατα την ευδοκιαν του θεληματος αυτου, 6 εις επαινον δοξης της χαριτος αυτου, εν ἣ εχαριτωσεν ἡμας εν τω ηγαπημενω,³ 7 εν ᾧ εχομεν την απολυτρωσιν δια του αιματος αυτου, την αφεσιν των παραπτωματος, κατα τον πλουτον της χαριτος αυτου, 8 ἥς επερисσευσεν εις ἡμας εν παση σοφια και φρονησει, 9 γνωρισας ἡμιν το μυστηριον του θεληματος αυτου, κατα την ευδοκιαν αυτου ἣν προεθετο εν αυτω 10 εις οικονομιαν του πληρωματος των καιρων, ανακεφαλαιωσασθαι τα παντα εν τω Χριστω—τα επι τοις ουρανοις και τα επι της γης—εν αυτω, 11 εν ᾧ και εκληρωθημεν, προορισθεντες κατα προθεσιν⁴ του τα παντα ενεργουντος κατα την βουλην του θεληματος αυτου, 12 εις το ειναι ἡμας εις επαινον της δοξης αυτου, τους προηλπικοτας εν τω Χριστω· 13 εν ᾧ και, ἡμεις⁵ ακουσαντες τον λογον της αληθειας —το ευαγγελιον της σωτηριας υμων⁶ εν ᾧ, και πιστευσαντες, εσφραγισθητε τω Πνευματι της επαγγελιας τω Ἁγιω, 14 ὅς εστιν αρραβων της κληρονομιας ἡμων εις απολυτρωσιν της περιποιησεως, εις επαινον της δοξης αυτου.

[Some doctrinal praying]

15 Δια τουτο καγω, ακουσας την καθ' υμας πιστιν εν τω Κυριω Ιησου και την αγαπην την εις παντας τους ἁγιοις, 16 ου παυομαι ευχαριστων ὑπερ υμων, μνειαν υμων ποιουμενος επι των προσευχων μου: 17 ινα ὁ Θεος του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, ὁ Πατηρ της δοξης, δωῃ υμιν πνευμα σοφιας και αποκαλυψεως εν επιγνωσει αυτου, 18 πεφωτισμενους τους οφθαλμους της καρδιας υμων, εις το ειδεναι υμας τίς εστιν ἡ ελπις της κλησεως αυτου, και τίς ὁ πλουτος της δοξης της κληρονομιας αυτου εν τοις ἁγιοις, 19 και τί το υπερβαλλον μεγαθος της δυναμεως αυτου εις ἡμας τους πιστευοντας, κατα την ενεργειαν του κρατους της ισχυος αυτου 20 ἣν ειηργησεν εν τω Χριστω εχειρας αυτον εκ των⁷ νεκρων, και εκαθισεν εν δεξια αυτου εν τοις επουρανοις, 21 ὑπερανω πασης αρχης και εξουσιας και δυναμεως και κυριοτητος—και παντος ονοματος ονομαζομενου, ου μονον εν τω αιωνι τουτω αλλα και εν τω μελλοντι. 22 Και παντα ὑπεταξεν ὑπο τους ποδας αυτου, και αυτον εδωκεν κεφαλην ὑπερ παντα τη Εκκλησια, 23 ἣτις εστιν το σωμα αυτου, το πληρωμα του τα παντα εν πασιν πληρουμενου.

[Our position in Christ]

2.1 Και υμας,⁸ οντας νεκρους τοις παραπτωμασιν και ταις ἁμαρτιας, 2 εν αἷς ποτε περιεπατησατε, κατα τον Αιωνα του κοσμου τουτου, κατα τον αρχοντα της εξουσιας του αερος, του πνευματος του νυν ενεργουντος εν τοις υἱοις της απειθειας· 3 εν οἷς και ἡμεις παντες ανεστραφημεν ποτε εν ταις επιθυμιας της σαρκος ἡμων, ποιουντες τα θεληματα της

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD.

² ημας || --- 2466 [homoioteleuton]

³ ηγαπημενω || ἡγαπημενω 1248 || ἄγαπημενω 1892

⁴ προθεσιν || προσωπον 1892

⁵ ημεις || υμεις [40%] 1637,2587

⁶ υμων || ημων 1249

⁷ των || --- [20%] 328

⁸ υμας || ημας [10%] 328

σαρκος και των διανοιων, και ημεν τεκνα φυσει οργης ως και οί λοιποι. 4 Ὁ δε Θεος—πλουσιος ων εν ελεει, δια την πολλην αγαπην αυτου ἦν ηγαπησεν ἡμας, 5 και οντας ἡμας¹ νεκρους² τοις παραπτωμασιν—συνεζωποιοησεν τω Χριστω (χαριτι εστε σεσωσμενοι) 6 και συνηγειρεν και συνεκαθισεν εν τοις επουρανοις εν Χριστω Ιησου, 7 ἵνα ενδειξηται εν τοις αιωσιν τοις επερχομενοις τον ὑπερβαλλοντα πλουτον της χαριτος αυτου, εν χρηστοτητι εφ' ἡμας εν Χριστω Ιησου. 8 Τη γαρ χαριτι εστε σεσωσμενοι, δια της πιστεως—και τουτο ουκ εξ ὑμων, Θεου το δωρον—9 ουκ εξ εργαων, ἵνα μη τις καυχησηται. 10 Αυτου γαρ εσμεν ποιημα, κτισθεντες εν Χριστω Ιησου επι εργαοις αγαθοις, οἷς προητοιμασεν ὁ Θεος ἵνα εν αυτοις περιπατησωμεν.

[Once far, now near in Christ]

11 Διο μνημονευετε ὅτι ὑμεις ποτε τα εθνη εν σαρκι—οἱ λεγομενοι ακροβυστια³ ὑπο της λεγομενης περιτομης (εν σαρκι χειροποιητου)⁴—12 ὅτι ητε εν τω καιρω εκεινω χωρις Χριστου, απηλλοτριωμενοι της πολιτειας του Ισραηλ και ξενοι των διαθηκων της επαγγελιας, ελπιδα μη εχοντες και αθεοι εν τω κοσμω. 13 Νυνι δε εν Χριστω Ιησου ὑμεις οἱ ποτε οντες μακραν εγγυς εγενηθητε εν τω αἵματι του Χριστου.

[Two into one]

14 Αυτος γαρ εστιν ἡ ειρηνη ἡμων, ὁ ποιησας τα αμφοτερα ἓν και το μεσοτοιχον του φραγμου λυσας, 15 την εχθραν εν τη σαρκι αυτου, τον νομον των εντολων⁵ εν δογμασιν⁶ καταργησας, ἵνα τους δυο κτιση εν ἑαυτω εις ἓνα καινον ανθρωπον (ποιων ειρηνην) 16 και αποκαταλλαξη τους αμφοτερους εν ἓνι σωματι τω Θεω δια του σταυρου (αποκτεινας την εχθραν εν αυτω). 17 Και ελθων ευηγγελισατο ειρηνην ἡμιν, τοις μακραν και τοις εγγυς, 18 ὅτι δι' αυτου εχομεν την προσαγωγην οἱ αμφοτεροι εν ἓνι Πνευματι προς τον Πατερα.

19 Αρα ουν, ουκετι εστε ξενοι και παροικοι αλλα συμπολιται των ἁγιων και οικειοι του Θεου, 20 εποικοδομηθεντες επι τω θεμελιω των αποστολων και προφητων, οντος ακρογωνιαιου αυτου Ιησου Χριστου, 21 εν ᾧ πασα⁷ οικοδομη, συναρμολογουμενη, αυξει εις ναον ἁγιον εν Κυριω, 22 εν ᾧ και ὑμεις συνοικοδομεισθε εις κατοικητηριον του Θεου εν Πνευματι.

[The 'secret' revealed to Paul]

3.1 Τουτου χαριν εγω, Παυλος, ὁ δεσμιος του Χριστου Ιησου ὑπερ ὑμων των εθνων—2 ει γε ηκουσατε την οικονομιαν της χαριτος του Θεου της δοθεισης μοι εις ὑμας, 3 ὅτι κατα αποκαλυψιν εγνωρισεν μοι το μυστηριον (καθως προεγραψα εν ολιγω, 4 προς ὃ δυνασθε, αναγνωσκοντες, νοησαι την συνεσιν μου εν τω μυστηριω του Χριστου), 5 ὃ ἕτεραις γενεαις ουκ εγνωρισθη τοις υἱοις των ανθρωπων, ως νυν απεκαλυφθη τοις ἁγιοις αποστολοις αυτου και προφηταις εν Πνευματι: 6 ειναι τα εθνη συγκληρονομα και συσσωμα και συμμετοχα της επαγγελιας αυτου εν τω Χριστω δια του ευαγγελιου, 7 οἷ εγενομην διακονος κατα την δωρεαν της χαριτος του Θεου, την δοθεισαν μοι κατα την ενεργειαν της δυναμεως αυτου.

8 Εμοι,⁸ τω ελαχιστοτερω παντων⁹ ἁγιων, εδοθη ἡ χαρις αὐτη, εν τοις εθνεσιν ευαγγελισασθαι τον ανεξιχνιαστον πλουτον του Χριστου, 9 και φωτισαι παντας τῖς ἡ οικονομια του μυστηριου του αποκεκρυμμενου απο των αιωνων εν τω Θεω τω τα παντα

¹ ἡμας || --- 1637

² ἡμας νεκρους || ~ 21 2466

³ ακροβυστια || ακροβυστια 1248

⁴ χειροποιητου || αχειροποιητου 2587

⁵ εντολων || 1 αυτου 1892—corrected

⁶ δογμασιν || δογματι 2466

⁷ πασα || 1 η [5%] 444

⁸ εμοι || 1 δε 204

⁹ παντων || 1 των [5%] 328

κτισαντι δια Ιησου Χριστου· 10 ἵνα γνωρισθῆ¹ νυν ταις αρχαις και ταις εξουσιαῖς εν τοῖς ἐπουρανίοις, δια της Εκκλησιας, ἡ πολυποικίλος σοφία του Θεου, 11 κατα προθεσιν των αιωνων ἦν ἐποίησεν εν Χριστῳ Ιησου τῷ Κυριῳ ἡμῶν, 12 εν ᾧ εχομεν την παρρησιαν και την προσαγωγην εν πεποιθησει δια της πιστεως αυτου. 13 Διο αιτουμαι μη εκκακειν εν ταις θλιψεσιν μου ὑπερ ὑμῶν, ἡτις εστιν δοξα ὑμῶν.

[Prayer]

14 Τουτου χαριν καμπτω τα γονατα μου προς τον Πατερα του Κυριου ἡμῶν Ιησου Χριστου, 15 ἐξ οὗ πασα πατρια εν ουρανοῖς και ἐπι γῆς ονομαζεται, 16 ἵνα δωῆ ὑμῖν, κατα τον πλουτον της δοξης αυτου δυναμει: κραταιωθῆναι δια του Πνευματος αυτου εἰς τον εσω ανθρωπον· 17 κατοικησαι τον Χριστον δια της πιστεως εν ταις καρδιαῖς ὑμῶν, εν ἀγαπῇ ἐρριζωμενοι και τεθεμελιωμενοι 18 ἵνα ἐξιχυσητε καταλαβεσθαι (συν πασιν τοῖς ἁγίοις) τί το πλατος και μηκος και βαθος και ὕψος· 19 γνωῖναι τε την ὑπερβαλλουσαν της γνωσεως ἀγαπην του Χριστου—ἵνα πληρωθῆτε εἰς παν το Πληρωμα του Θεου.

20 Τῷ δε δυναμενω ὑπερ παντα ποιησαι ὑπερ εκ περισσου ᾧν αιτουμεθα ἢ Νοουμεν, κατα την δυναμιν την ενεργουμενην εν ἡμῖν, 21 αυτῷ ἡ δοξα εν τη Εκκλησια εν Χριστῳ Ιησου, εἰς πασας τας γενεας του αιωνος των αιωνων. Ἀμην.

[Putting the theology into practice]

[Unity]

4.1 Παρακαλω ουν ὑμας ἐγῶ ὁ δεσμιος εν Κυριῳ ἀξιως περιπατησαι της κλησεως ἧς ἐκληθητε, 2 μετα πασης ταπεινοφροσυνης και πραοτητος, μετα μακροθυμιας, ἀνεχομενοι ἀλλήλων εν ἀγαπῇ, 3 σπουδαζοντες τηρειν την ἐνότητᾶ² του Πνευματος εν τῷ συνδεσμῷ της ειρηνης. 4 Ἐν σῶμα και ἐν Πνευμα (καθως και ἐκληθητε εν μια ἐλπίδι της κλησεως ὑμῶν),³ 5 εἰς Κυριος, μια πιστις, ἐν βαπτισμα, 6 εἰς Θεος και Πατηρ παντων, ὁ ἐπι παντων και δια παντων και εν πασιν ἡμῖν.

[Building up the body]

7 Ἐνι δε ἕκαστῳ ἡμῶν ἐδοθη ἡ χαρις κατα το μετρον της δωρεας του Χριστου. 8 Διο λεγει, "Ἀναβας εἰς ὕψος ἠγαλατευσεν ἀιμαλωσιαν, και ἐδωκεν δοματα τοῖς ανθρωποις." 9 (Το δε ἀνεβῆ τί εστιν εἰ μη ὅτι και κατεβῆ πρωτον εἰς τα κατωτερα μερη της γῆς? 10 Ὁ καταβας αυτος εστιν και ὁ αναβας ὑπερανῶ παντων των ουρανων, ἵνα πληρωσῆ τα παντα.) 11 Και αυτος ἐδωκεν τοὺς μεν ἀποστολους, τοὺς δε προφητας, τοὺς δε ευαγγελιστας, τοὺς δε ποιμενας και διδασκαλους, 12 προς τον καταρτισμον των ἁγίων εἰς ἐργον διακονιας, εἰς οἰκοδομην του σωματος του Χριστου, 13 μεχρι καταντησομεν οἱ παντες εἰς την ἐνότητᾶ της πιστεως και της ἐπιγνωσεως του Υἱου του Θεου, εἰς ἀνδρα τελειον, εἰς μετρον ἡλικιας του πληρωματος του Χριστου· 14 ἵνα μηκετι ὤμεν ἰηπιοι, κλυδωνιζομενοι και περιφερομενοι παντι ἀνεμῷ της διδασκαλιας, εν τη κυβεια των ανθρωπων εν πανουργια προς την μεθοδειαν⁴ της πλαινῆς· 15 ἀληθευοντες δε εν ἀγαπῇ, ἀυξησωμεν εἰς αυτον τα παντα ὅς εστιν ἡ κεφαλη, ὁ Χριστος· 16 ἐξ οὗ παν το σῶμα, συναρμολογουμενοι και συμβιβαζομενοι δια πασης ἀφῆς⁵ της ἐπιχορηγιας, κατ' ἐνεργειαν εν μετρῷ ἐνος ἕκαστου μερους, την ἀυξησιν του σωματος⁶ ποιεται εἰς οἰκοδομην ἑαυτου εν ἀγαπῇ.

[Put away the old, put on the new]

17 Τουτο ουν λεγω και μαρτυρομαι εν Κυριῳ: μηκετι ὑμας⁷ περιπατεῖν καθως και τα λοιπα ἔθνη περιπατεῖ, εν ματαιοτητι του νοος αυτων, 18 ἐσκοτισμενοι τη διανοια, οντες⁸

¹ γνωρισθῆ || γνωσθῆ [5%] 201

² ἐνότητᾶ || ἐνοσητᾶ 2466

³ ὑμῶν || ἡμῶν 2466

⁴ μεθοδειαν || μεθοδιαν [20%] 1892

⁵ ἀφῆς || ἀφῆς 1248,1892

⁶ του σωματος || --- [1%] 201

⁷ ὑμας || ἡμας 1548

⁸ οντες || οἰτινες 1248

απηλλοτριωμένοι¹ της ζωής του Θεού, δια την αγνοίαν την ούσαν εν αυτοίς² δια την πωρωσιν της³ καρδιάς αυτών, 19 οίτινες, απηληγχοτες, έαυτους παρεδωκαν τη ασελγεια εις εργασιαν ακαθαρσίας πασης εν πλεονεξια. 20 'Υμεις δε ουχ ούτως εμαθετε τον Χριστον— 21 ειγε αυτον ηκουσατε και εν αυτω εδιδαχθητε (καθως εστιν αληθεια εν τω Ιησου): 22 αποθεσθαι ύμας, κατα την προτεραιαν αναστροφην, τον παλαιον ανθρωπον (τον φθειρομενον κατα τας επιθυμιας της απατης), 23 ανανεουσθαι δε τω πνευματι του νοος ύμων, 24 και ενδυσασθαι τον καινον ανθρωπον, τον κατα Θεον κτισθεντα, εν δικαιοσυνη⁴ και όσιοτητι της αληθείας.

[Practical instruction]

25 Διο, αποθεμενοι το ψευδος, λαλειτε αληθειαν έκαστος μετα του πλησιον αυτου, ότι εσμεν αλληλων μελη. 26 Οργιζεσθε και μη άμαρτανετε· ό ήλιος μη επιδυετω επι τω παροργισμω ύμων, 27 μηδε διδοτε τοπον τω διαβολω. 28 'Ο κλεπτων μηκετι κλεπτετω, μαλλον δε κοπιατω, εργαζομενος το αγαθον ταις χερσιν, ίνα εχη μεταδιδοναι τω χρειαν εχοντι. 29 Πας λογος σαπρος εκ του στοματος ύμων μη εκπορευεσθω, αλλ' ει τις αγαθος προς οικοδομην, της χρείας, ίνα δω χαριν τοις ακουουσιν. 30 Και μη λυπειτε το Πνευμα το 'Αγιον του Θεου, εν ώ εσφραγισθητε εις ήμεραν απολυτρωσεως. 31 Πασα πικρια και θυμος και οργη και κραυγη και βλασφημια αρθητω αφ' ύμων,⁵ συν παση κακια. 32 Γινεσθε δε εις αλληλους χρηστοι, ευσπλαγχνοι, χαριζομενοι έαυτοις καθως και ό Θεος εν Χριστω εχαρισατο ύμιν.

[Walk in love]

5.1 Γινεσθε ουν μιμηται του Θεου ώς τεκνα αγαπητα, 2 και περιπατειτε εν αγαπη, καθως και ό Χριστος ηγαπησεν ήμας και παρεδωκεν έαυτον ύπερ ήμων, προσφοραν και θυσιαν τω Θεω εις οσμην ευωδίας. 3 Πορνεια δε και πασα ακαθαρσια ή πλεονεξια μηδε ονομαζεσθω εν ύμιν (καθως πρεπει άγιοις)· 4 και αισχροτης και μωρολογια ή ευτραπελια (τα ουκ ανηκουτα), αλλα μαλλον ευχαριστια. 5 Τουτο γαρ ιστε⁶ γινωσκοντες ότι: πας πορνος ή ακαθαρτος ή πλεονεκτης (ός εστιν ειδωλολατρης), ουκ εχει κληρονομιαν εν τη βασιλεια του Χριστου και Θεου. 6 Μηδεις ύμας απατατω⁷ κενους λογους, δια ταυτα γαρ ερχεται ή οργη του Θεου επι τους υίους της απειθείας. 7 Μη ουν γινεσθε συμμετοχοι αυτων 8—ητε γαρ ποτε σκοτος, νυν δε φως εν Κυριω.

[Walk in light]

Ώς τεκνα φωτος περιπατειτε 9 (ό γαρ καρπος του Πνευματος εν παση αγαθωσυνη και δικαιοσυνη⁸ και αληθεια), 10 δοκιμαζοντες τί εστιν⁹ ευαρεστον τω Κυριω.¹⁰ 11 Και μη συγκοινωνειτε τοις εργοις τοις ακαρποις του σκοτους, μαλλον δε και ελεγχετε. 12 (Τα γαρ κρυφη¹¹ γινομενα ύπ' αυτων αισχρον εστιν και λεγειν.) 13 Τα δε παντα, ελεγχομενα, ύπο του φωτος φανερωται,¹² παν γαρ το φανερωμενον φως εστιν. 14 Διο λεγει: "Εγειραι, ό καθευδων, και αναστα εκ των νεκρων, και επιφανυσει σοι ό Χριστος."

[Walk in wisdom]

15 Βλεπετε ουν πως ακριβως περιπατειτε, μη ώς ασοφοι αλλ' ώς σοφοι, 16 εξαγοραζομενοι τον καιρον, ότι αί ήμεραι ποιηραι εισιν. 17 Δια τουτο μη γινεσθε αφρονες, αλλα συνιεντες τί το θελημα του Κυριου. 18 Και μη μεθυσκεσθε οινω, εν ώ εστιν

¹ απηλλοτριωμενοι || απηλλωτριωμενοι 1248

² αυτοις || εαυτοις 1248

³ της || την 201

⁴ δικαιοσυνη || δικαιωσυνη 1548

⁵ υμων || ημων 2466—corrected

⁶ ιστε || εστε [70%] 18,35,386,2466 [they may have made the change independently, and thus not form a sub-group]

⁷ απατατω || απατω 1248

⁸ και δικαιοσυνη || --- 1892 [homoioteleuton]

⁹ εστιν || --- 204 (1892—corrected)

¹⁰ εστιν ευαρεστον τω κυριω || ~ 2341 328

¹¹ κρυφη || κριφη 1248—corrected

¹² φανερωται || φανερουνται [3%] 201

ασωτια· αλλά πληρουσθε εν Πνευματι, 19 λαλουντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἀδοντες καὶ ψαλλοντες εν τη καρδια ὑμῶν τῷ Κυριῷ· 20 ευχαριστουντες παντοτε ὑπερ παντων, εν ονοματι του Κυριου ἡμῶν Ἰησου Χριστου, τῷ Θεῷ καὶ Πατρι, 21 ὑποτασσομενοι ἀλλήλοις εν φοβῷ Θεου.

[Relationships within the home]

[About wives]

5.22 Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδιοῖς ἀνδρασιν ὑποτασσεσθε, ὡς τῷ Κυριῷ, 23 ὅτι ἀνηρ ἐστὶν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς Κεφαλὴ τῆς Εκκλησίας—καὶ αὐτὸς ἐστὶν Σωτὴρ του σώματος. 24 Ἀλλ’ ὡσπερ ἡ Εκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδιοῖς ἀνδρασιν εν παντι.

[About husbands]

25 Οἱ ἀνδρες, ἀγαπατε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν Εκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρεδῶκεν ὑπερ αὐτῆς, 26 ἵνα αὐτὴν¹ ἁγιάσῃ,² καθάρισας τῷ λουτρῷ του ὕδατος εν ῥήματι, 27 ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ—ἐνδοξον τὴν ἐκκλησίαν—μὴ ἐχούσαν σπιλον³ ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ’ ἵνα ἦ ἁγία καὶ ἀμωμος. 28 Οὕτως οφείλουσιν οἱ ἀνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα· ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾶ. 29 Οὐδεὶς γὰρ ποτε⁴ τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν· ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θαλπεῖ αὐτὴν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν Εκκλησίαν 30—ὅτι μέλη ἐσμεν του σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. 31 “Ἀντι τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μιαν.” 32 Το μυστήριον τούτου μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς⁵ τὴν Εκκλησίαν.

33 Πλὴν καὶ ὑμεῖς⁶ οἱ καθ’ ἕνα⁷ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτὸν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβηταῖ⁸ τὸν ἀνδρα.

[About children]

6.1 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονευσιν ὑμῶν εν Κυριῷ, τούτο γὰρ ἐστὶν δίκαιον. 2 “Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα”—ἡτίς ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη εν ἐπαγγελίᾳ—3 “ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ εἰς μακροχρονίος ἐπὶ τῆς γῆς”. 4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ’ ἐκτρέφετε αὐτὰ εν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου.

[About slaves and masters]

5 Οἱ δούλοι, ὑπακούετε τοῖς κυριοῖς⁹ κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου, εν ἀπλοτητι τῆς¹⁰ καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ· 6 μὴ κατ’ ὀφθαλμοδουλίαν¹¹ ὡς ἄνθρωπαρεςκοὶ, ἀλλ’ ὡς δούλοι του Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα του Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, 7 μετ’ εὐνοίας δουλεύοντες, τῷ Κυριῷ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 εἰδοτες ὅτι ὁ εἰς τι ἕκαστος ποιῆσῃ ἀγαθόν, τούτο κομίζεται παρὰ του Κυρίου, εἴτε δούλος εἴτε ἐλευθερός.

9 Καὶ οἱ κυριοὶ, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδοτες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριος ἐστὶν εν οὐρανοῖς, καὶ προσωπολήψια¹² οὐκ ἐστὶν παρ’ αὐτῷ.

¹ αὐτὴν || εαυτὴν 201

² ἁγίαση || 1 καὶ 201

³ σπιλον || σπιλλον 328

⁴ ποτε || --- 1892

⁵ εἰς || --- [15%] 201

⁶ ὑμεῖς || ἡμεῖς 1892

⁷ καθ’ ἕνα || καθ’ ἕνα 201,1248

⁸ φοβηταῖ || φοβητε 328

⁹ κυριοῖς || 1 τοῖς 1892

¹⁰ τῆς || --- [20%] 328,1249,1892

¹¹ ὀφθαλμοδουλίαν || ὀφθαμοδουλίαν 1855

¹² προσωπολήψια || προσωπολιψια 1897

[Spiritual warfare]

6.10 Το λοιπον, αδελφοι μου, ενδυναμουσθε εν Κυριω και εν τω κρατει της ισχυος αυτου. 11 Ενδυσασθε την πανοπλιαν του Θεου προς το δυνασθαι υμας στηναι προς τας μεθοδειας του διαβολου. 12 Ὅτι ουκ εστιν ἡμιν ἡ παλη προς αίμα και σαρκα, αλλα προς τας αρχας, προς τας εξουσιαις, προς τους κοσμοκρατορας του σκοτους του αιωνος τουτου, προς τα πνευματικα της ποιηριας εν τοις επουρανιοις. 13 Δια τουτο αναλαβετε την πανοπλιαν του Θεου, ινα δυνηθητε αντιστηναι εν τη ἡμερα τη ποιηρα, και ἅπαντα κατεργασαμενοι, στηναι.

14 Στητε ουν, περιζωσαμενοι την οσφυν υμων εν αληθεια, και ενδυσασαμενοι τον θωρακα της δικαιοσυνης, 15 και υποδησασαμενοι¹ τους ποδας εν ἑτοιμασια του ευαγγελιου της ειρηνης· 16 επι πασιν, αναλαβοντες τον θυρεον της πιστεως, εν ᾧ δυνησεσθε παντα τα βελη του ποιηρου τα πεπυρωμενα σβεσαι· 17 και την περικεφαλαιαν του σωτηριου δεξασθαι και την μαχαιραν του Πνευματος, ὅ εστιν ῥημα Θεου· 18 δια πασης προσευχης και δεησεως προσευχομενοι εν παντι καιρω εν Πνευματι, και εις αυτο τουτο αγρυπνουντες εν παση προσκαρτερησει και δεησει περι παντων των ἁγιων—19 και ὑπερ εμου, ινα μοι δοθη λογος, εν ανοιξει του στοματος μου, εν παρρησια γνωρισαι το μυστηριον του ευαγγελιου, 20 ὑπερ οὔ πρεσβευω εν ἄλυσει·² ινα εν αυτω παρρησιασωμαι, ὡς δει με λαλησαι.

[Closing greetings]

6.21 Ἴνα δε ειδητε και υμεις τα κατ' εμε, τί πρασσω, παντα υμιν γνωρισει Τυχικος, ὁ αγαπητος αδελφος και πιστος διακονος εν Κυριω· 22 ὃν επεμψα προς υμας εις αυτο τουτο: ινα γνωτε τα περι ἡμων και παρακαλεση τας καρδιας υμων.³

23 Ειρηνη τοις αδελφοις, και αγαπη μετα πιστεως, απο Θεου Πατρος και Κυριου Ιησου Χριστου.

24 Ἡ χαρις μετα παντων των αγαπωντων τον Κυριον ἡμων Ιησουν Χριστον εν αφθαρσια. Αμην.

¹ υποδησασαμενοι || υποδυσασαμενοι [25%] 328,1249,1855

² ἄλυσει || αλυσει 386

³ υμων || ημων 1249